

Aceiași practici învechite a operei „seria” — care prevedea distribuirea unor castrați în rolurile masculine — a trebuit să i se supună și Mozart concependouă roluri bărbătești principale ale operei (*Sesto* și *Annio*) pentru asemenea cîntăreți, deși aceștia nu existau în personalul Operei din Praga, fiind înlocuiți prin mezzosoprane. În felul acesta cele două personaje au rămas pînă astăzi apanajul cîntărețelor (soprane dramatice sau mezzo-soprane).

Sub bagheta dirijorului elvețian Pierre Colombo — un distins muzician, familiarizat deopotrivă cu spectacolul de operă și cu concertul simfonic — Orchestra de studio a Radioteleviziunii și Corul instituției (pregătit de Aurel Grigoraș) au realizat o prezentare cursivă a operei lui Mozart, scoțînd în evidență cu succes multe din frumusețile partiturii. Pentru susținerea părților vocale s-a făcut apel la un mînunchi de soliști ai Operei Române, care s-au achitat cu multă conștiinciozitate de sarcina asumată. Cei mai solicitați au fost tenorul Florin Diaconescu (*Tito*) și mezzo-soprana Mihaela Măărăcineanu (*Sesto*), primul impunîndu-se printr-o nedeazămînită muzicalitate și un timbru vocal plăcut, iar cea de-a doua prin siguranța intonației și a tehnicii, care i-au permis să parcurgă în bune condițiuni cele două arii de un înalt grad de dificultate, cu un ambitus foarte întins, cu schimbări repetate de tempo și cu vocalize impunînd o suplețe rar întîlnită la altiste. Soprana Magdalena Cononovici (*Annio*) și-a pus frumusețea timbrului în slujba unei interpretări pe deplin adecvate stilului mozartian, în timp ce basul Pompei Hărășteanu (*Publio*) și soprana Elena Grigorescu (*Servilia*) — deși au avut de interpretat numai cîte o singură arie — au contribuit cu succes la realizarea de ansamblu, în diferite recitative, duete și trio-uri, relevîndu-se prin acuratețea intervențiilor. Mai puțin ne-a satisfăcut soprana Victoria Bezetti (în rolul intrigantei Vitellia), datorită manierei sale de a cînta întrucîtva exterioară, lipsită de temperament și de participare afectivă, și stilului său prea puțin acomodat cu cerințele operelor lui Mozart; pe de altă parte, nici acutele sale nu s-au distins prin precizie, mai ales din cauza tendinței sale de a forța emisia. Ce e drept, cele două arii pe care le-a avut de cîntat sînt ambele deosebit de dificile, impunînd o neobișnuită întindere vocală.

A fost, în linii mari, o seară de cert interes pentru iubitorii muzicii mozartiene, care au putut descoperi în *La clemenza di Tito* o seamă de neterminate, meritînd cu prisosință să fie incluse în tezaurul reprezentat de moștenirea nemuritorului Wolfgang Amadeus.

E. E.

Simfonia a IX-a

la Conservatorul bucureștean

Conservatorul Ciprian Porumbescu din București a ținut să încheie ciclul de concerte educative printr-o manifestare cu adevărat prestigioasă. Atributul este întru totul meritat datorită faptului că pe scena Studioului Radioteleviziunii a apărut un impresionant aparat muzical: Orchestra de studio a Conservatorului întărită de cei mai buni studenți ai Facultății Instrumente și Canto, Corul anilor II și III ai Facultății Compoziție-Muzicologie și alături de ei studenții cîntăreți Georgeta Popa, Gloria Bordea, Carol Herca și Adrian Ștefănescu; acest impozant ansamblu (cărui i s-a alăturat Corul Radioteleviziunii condus de Aurel Grigoraș) a fost necesar pentru redarea acestei monumentale capodopere a geniului uman care este *Simfonia a IX-a* de Beethoven. Îndrăznețul gest al Conservatorului bucureștean (este pentru prima dată cînd se execută Simfonia cu coruri de către un Institut superior de muzică din România) s-a soldat cu o indiscutabilă reușită întrucît asam-

blarea muzicală realizată de dirijorul Grigore Iosub a avut certe calități; pregătită cu grija și profesionalismul ce caracterizează pe directorul Studioului Conservatorului, a cărui baghetă fermă s-a simțit de la început pînă la sfîrșit, *Simfonia a IX-a* a căpătat o formă muzicală corespunzătoare mesajului generos ce-l conține. Participarea corurilor (pregătite la clasele lui Petre Crăciun și Constantin Romașcanu) a fost convingătoare, frazările fiind bine conduse iar alternanțele de nuanțe subliniate convingător. Orchestra a răspuns bine solicitărilor dirijorale, semnalîndu-se doar unele decalaje nesemnificative. Aș remarcă din rîndurile suflătorilor excelente intervenții ale lui Nicolae Dosa (corn), Voicu Vasinca (flaut) Augustin Betea (oboai) și Valentin Bărbuceanu (clarinet). Aș acorda un minus corzilor grave care nu au susținut (ca intensitate sonoră) întotdeauna corespunzător aparatul orchestral și coral care a resimțit în cîteva rînduri acest lucru.

Soliștii au realizat un cvartet omogen dar nu prea convingător pus la punct. Uneori grupul solistic a trenat ritmic iar anumite intervenții individuale nu au avut calitatea necesară.

În ciuda acestor cîteva mici neajunsuri, putem aprecia execuția furnizată în Sala Radioului drept o reușită. Un public numeros și generos a răsplătit cu aplauze eforturile tuturor celor ce s-au străduit cu atîta pasiune să ne readucă în gînd și auz ideile și sonoritățile inegalabile ce uimeau Viena, pentru prima dată, acum 150 de ani.

DAN BUCIU

„Cantus Serenus”

Indiscutabil, formația brașoveană *Cantus Serenus* este un ansamblu care se inserează treptat dar sigur în viața noastră muzicală — mă refer la participarea promițătoare la concerte Festivalului de muzică de cameră de la Brașov, apoi la prezența pe podiumul de concerte al Filarmonicii bucureștene — în sfîrșit, acum, recent — la apariția prestigioasă, într-un cadru academic, pe scena sălii de concerte „George Enescu” a Conservatorului din Capitală. Desigur, temeiurile acestei pătrunderi sînt numeroase dar criteriul valorii — privită în multiplele ei aspecte — rămîne determinant. Realizarea cea mai prețioasă a membrilor formației rămîne dobîndirea treptată a unui remarcabil sentiment al ansamblului, un sentiment pe care tinerii instrumentiști îl cultivă în mod atent într-o atitudine firească, de laborioasă colaborare. Acesta este motivul pentru care *Trio sonatele*, aparținînd lui Quantz și Bach, au beneficiat nu atît de o strălucire solistică a partidelor concertante cît, mai mult, de o căldură interioară a expresiei pe care cei doi flautiști Roswitha și Wolfgang Meschendörfer au etalat-o cu o adresare firească, în adevăr camerală. Sînt caracteristici pe care le distingem și în cîntul discret, apropiat, al violoncelistului Kurt Philippi, în evoluțiile solistice sau de ansamblu — la clavecin — ale unor muzicieni de certă sensibilitate, de un rafinat gust, cum sînt Gabriela Popescu și Horia Cristian.

Dar alături de aceste aspecte trebuie observată și evidențiată grija permanentă a membrilor ansamblului pentru înnoirea repertoriului, pentru relevarea unor valori componistice uitate sau mai puțin frecventate cum sînt paginile aparținînd lui Castello, Frescobaldi, Quantz sau chiar Domenico Scarlatti.

Și nu sînt oare acestea temeiuri importante care să justifice o prezență camerală susținută ca aceea pe care o realizează formația brașoveană *Cantus Serenus*?